

Łańcuchy Markowa i ich zastosowanie w tomografii sejsmicznej

Wojciech Dębski

7.10. 2003

Plan seminarium

- Inwersja Bayesowska - przypomnienie
- Technika Monte Carlo
 - ★ Łańcuchy Markowa
 - ★ Błądzenie przypadkowe
 - ★ Optymalizacja globalna - SA
- Przykłady tomografii
 - ★ Wschodnie Chugoku (Japonia)
 - ★ Kopalnia Rudna
 - ★ *(Tomografia źródła - Rudna)*

A posteriori pdf

$$\sigma_m(\mathbf{m}) = f_M(\mathbf{m}) \cdot L(\mathbf{m}, \mathbf{d}^{obs})$$

$$L(\mathbf{m}, \mathbf{d}^{obs}) = e^{-\|\mathbf{d}^{obs} - G(\mathbf{m})\|}$$

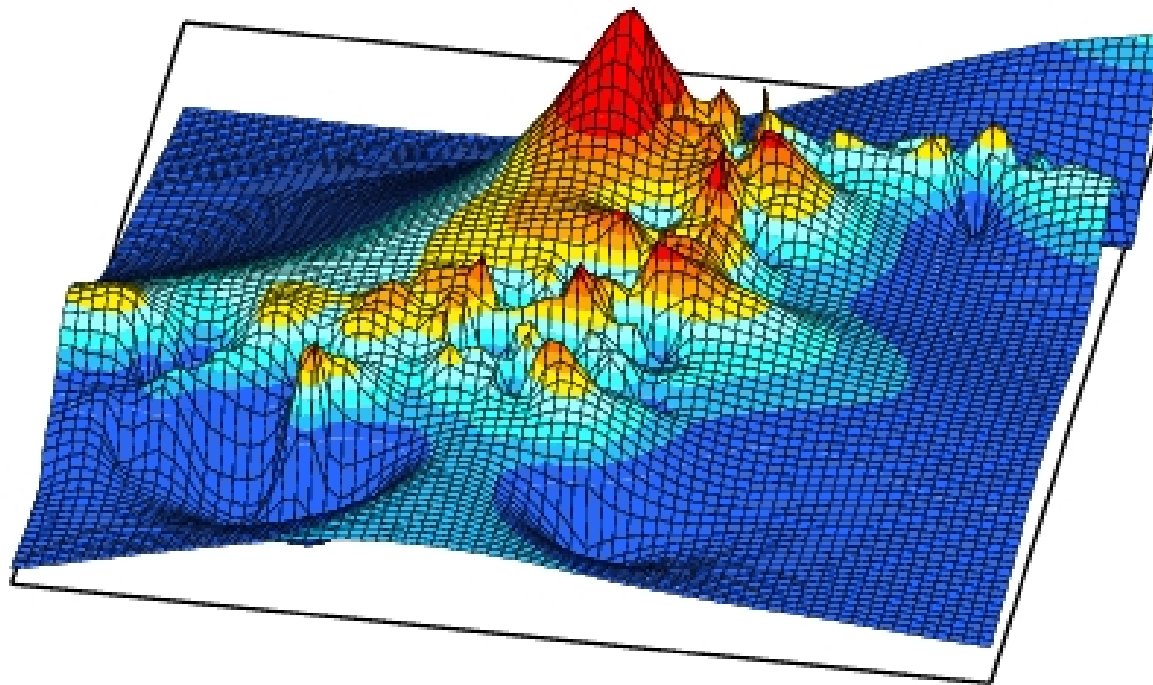
Badanie $\sigma(\mathbf{m})$

- Poszukiwanie Globalnego Maximum
- Próbkowanie deterministyczne $\sigma(\mathbf{m})$
- Próbkowanie Monte Carlo (MCMC)

$$\{\mathbf{m}_1, \mathbf{m}_2 \dots \mathbf{m}_N\}$$

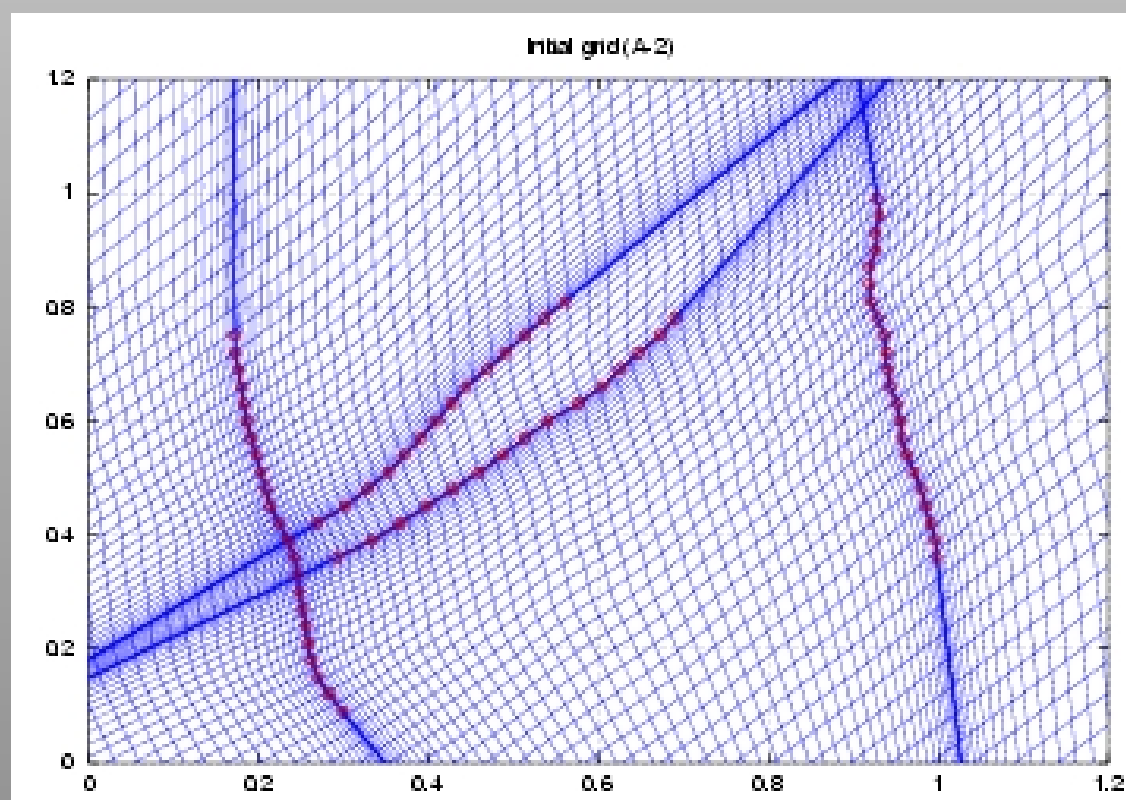
$$N_{[\mathbf{m}-\Delta, \mathbf{m}+\Delta]} \sim \sigma(\mathbf{m})$$

Optymalizacja (globalna)

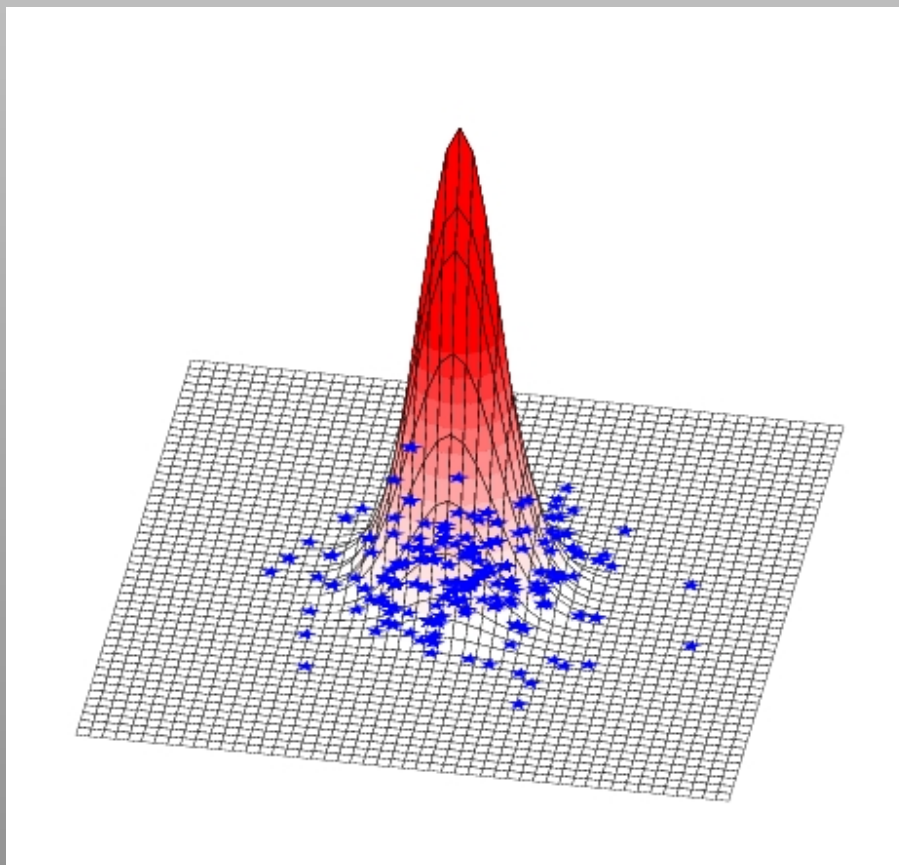
- lokalne maksima

Próbkowanie deterministyczne (geometryczne)

- Błędy próbkowania: $\sim \frac{1}{D\sqrt{N}}$

Próbkowanie MC

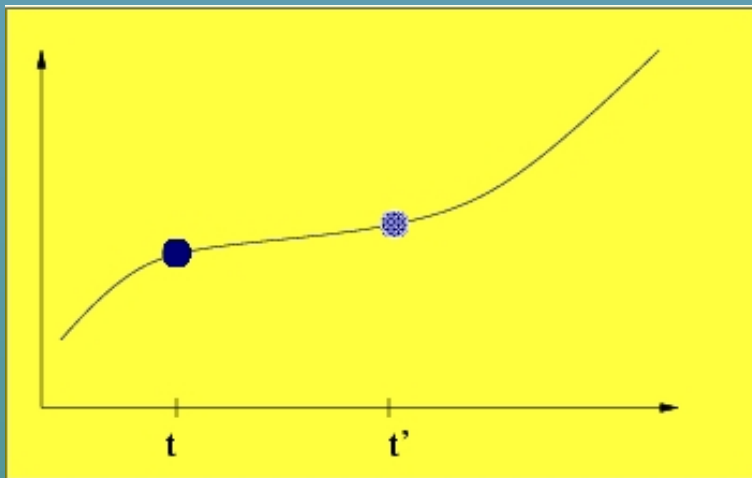

- Błędy próbkowania: $\sim \frac{1}{N}$

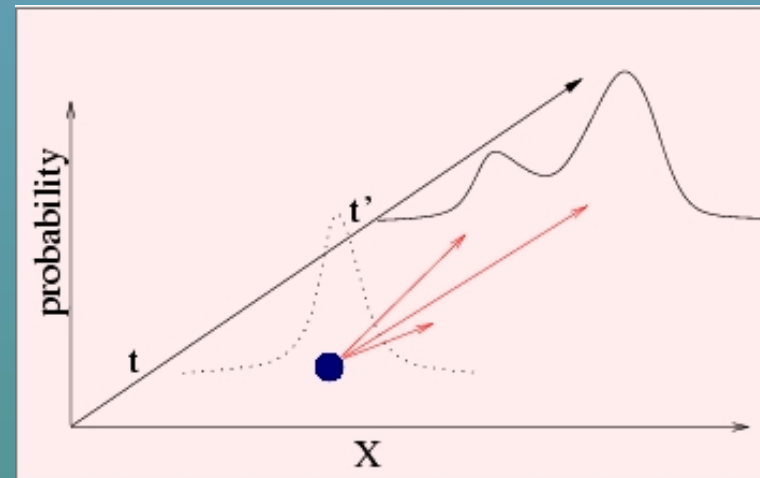
Procesy dynamiczne

(z krótką pamięcią)

deterministyczne

stochastyczne

$$X(t + dt) = X(t) + f(X(t), t)dt \quad P(x, t) = \sum_{x'} P(x', t') K(t, x; t', x')$$

Łańcuchy Markowa

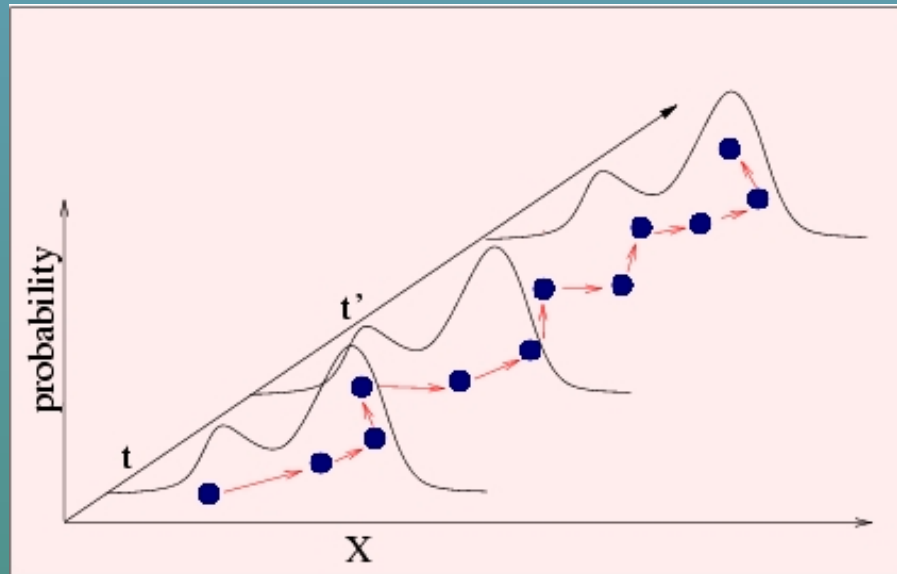
- dyskretny czas: $t_1, t_2, \dots$
- proces stochastyczny z “krótką” pamięcią $K(t_i, x; t_{i-1}, x_{i-1})$
- proces ergodyczny:
 - ★ stacjonarny $K(t, x; t', x') = K(x, x')$
 - ★ nieredukowalny: (graf nieredukowalny)
 - ★ aperiodyczny
- Istnieje rozkład stacjonarny: $\pi(x') = \pi(x)$

$$\pi(x) = \int_{x'} \pi(x') K(x; x') dx'$$

Stacjonarny łańcuch Markowa

$$p(x_i) = \sum_{x'} \delta(x_{i-1} - x') K(x_i; x_{i-1})$$

$$p(x) = \pi(x) = \int \pi(x') K(x; x') dx'$$

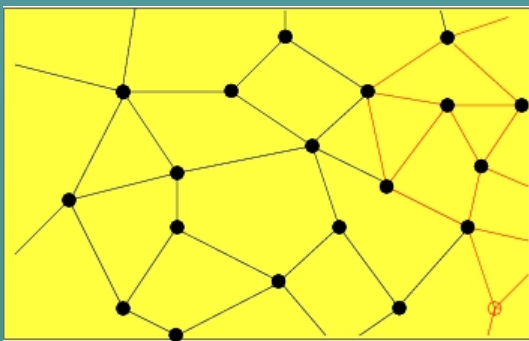

Realizacja łańcucha Markowa

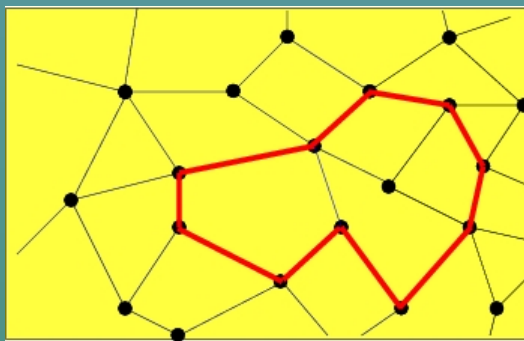
Random Walk

$$x_{i+1} = x : p_{i+1} = K(x|x_i)$$

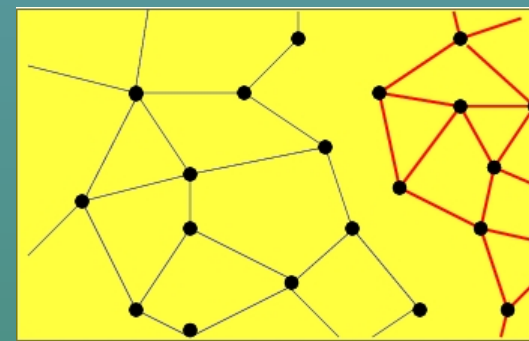
ergodyczny

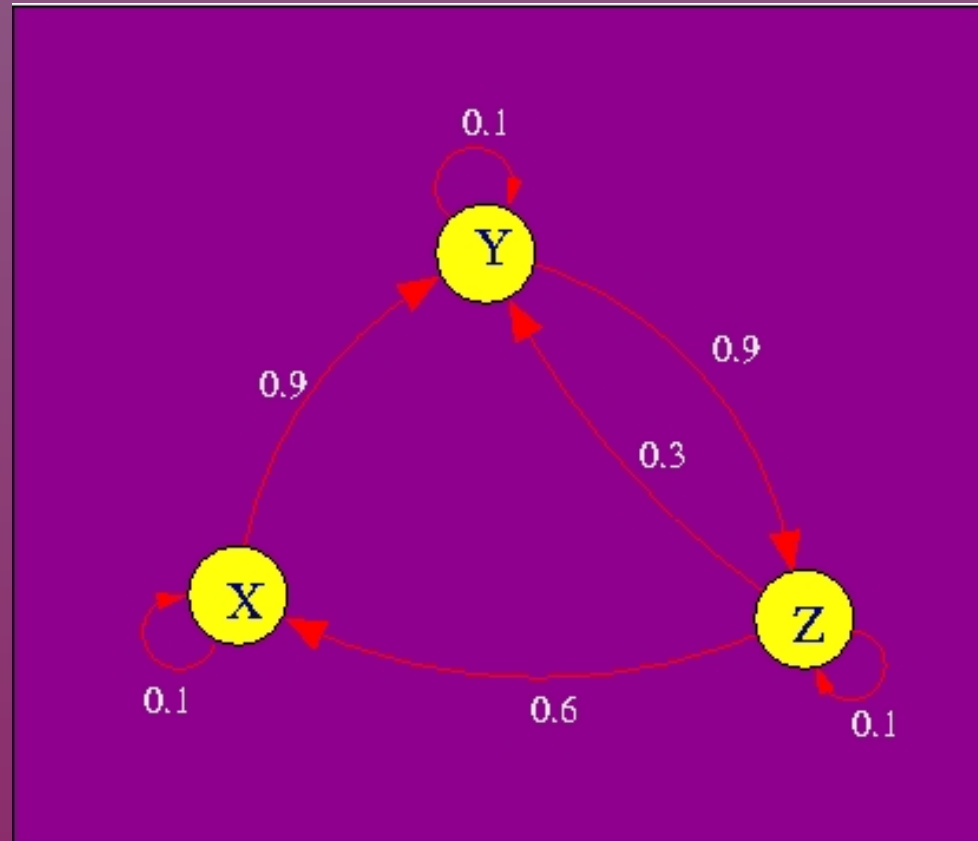
periodyczny

redukowalny

Algorytm przykład

Algorytm przykład

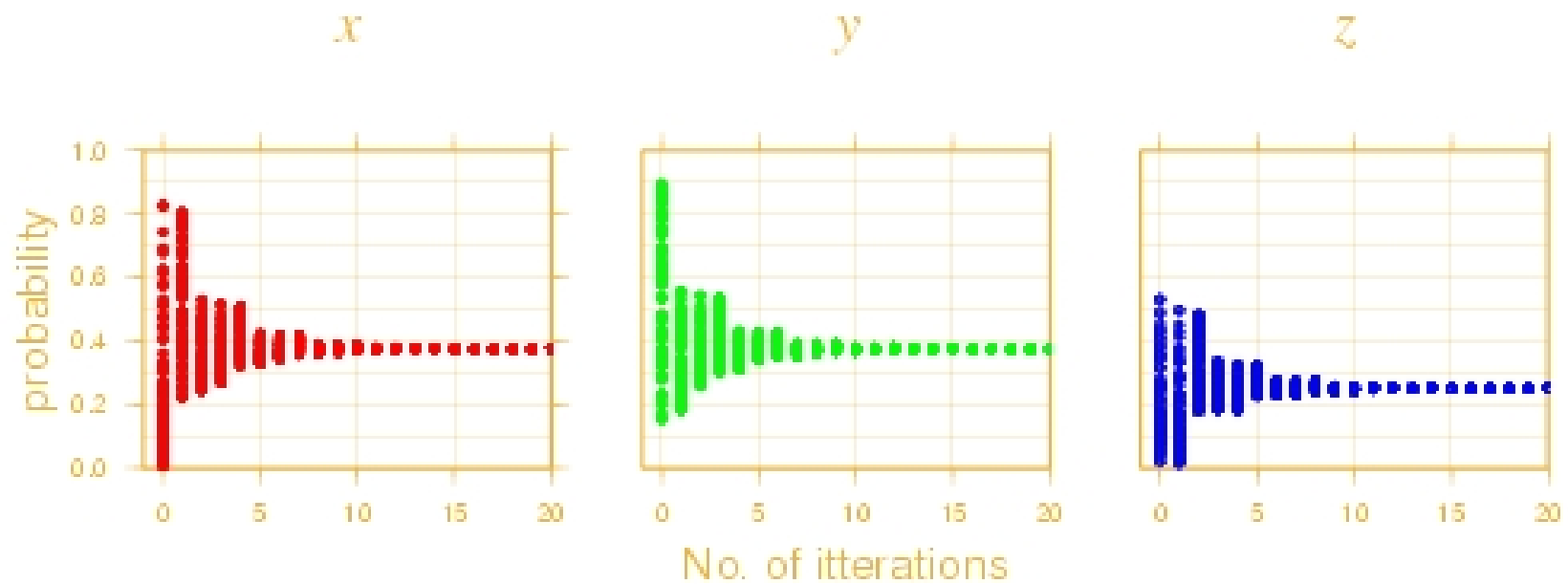
$$\mathbf{p}_i = (p_x, p_y, p_z)$$

Równanie ewolucji

$$\mathbf{p}_{i+1} = \mathbf{p}_i \cdot \begin{pmatrix} 0.1 & 0.9 & 0 \\ 0 & 0.1 & 0.9 \\ 0.6 & 0.3 & 0.1 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{p}_{i \rightarrow \infty} = ???$$

Algorytm przykład

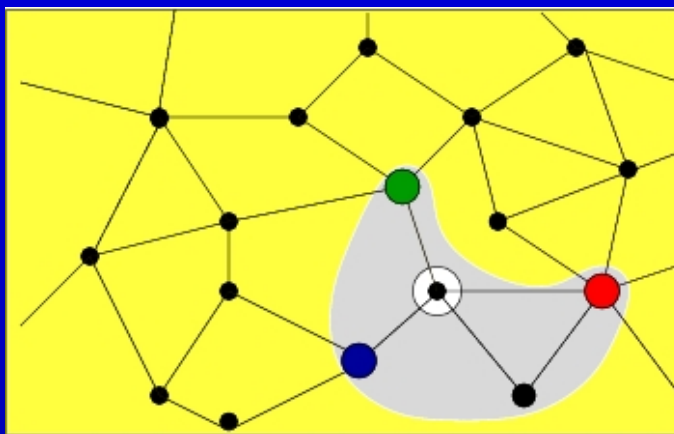
Zastosowanie do zagadnienia odwrotnego

Jak skonstruować łańcuch Markowa o zadanym rozkładzie stacjonarnym $p(x)$?

Procesu błądzenia przypadkowego
(Algorytm Metropolisa-Hastinga)

Określenie procesu

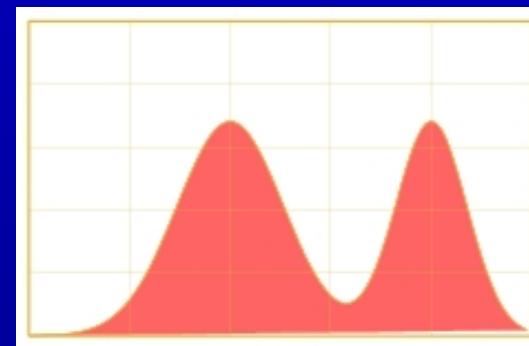
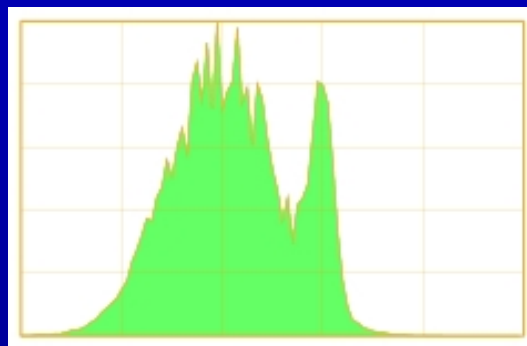
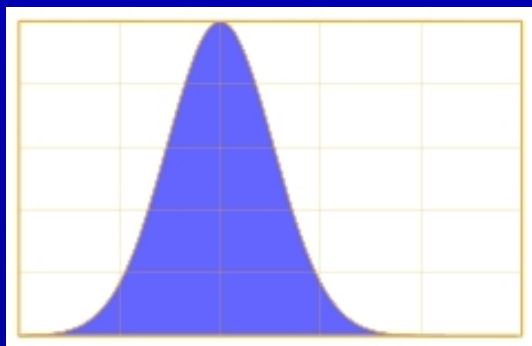
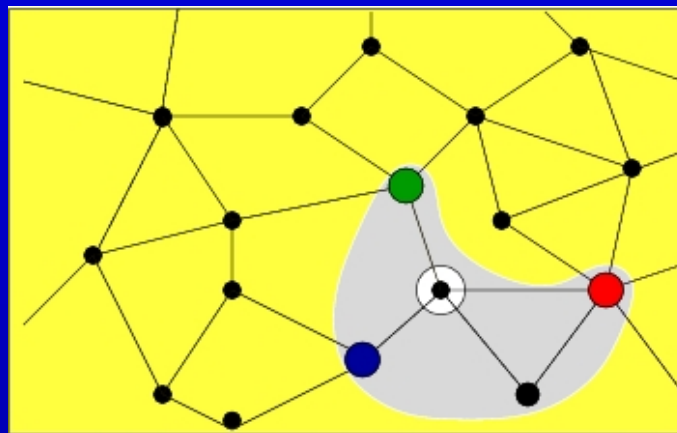
1.

2.

$$K = \begin{pmatrix} K_{11} & \cdots & K_{1N} \\ K_{21} & \cdots & K_{2N} \\ \vdots & \vdots & \vdots \\ K_{M1} & \cdots & K_{MN} \end{pmatrix}$$

Grafy przejścia - ciągłe wartości

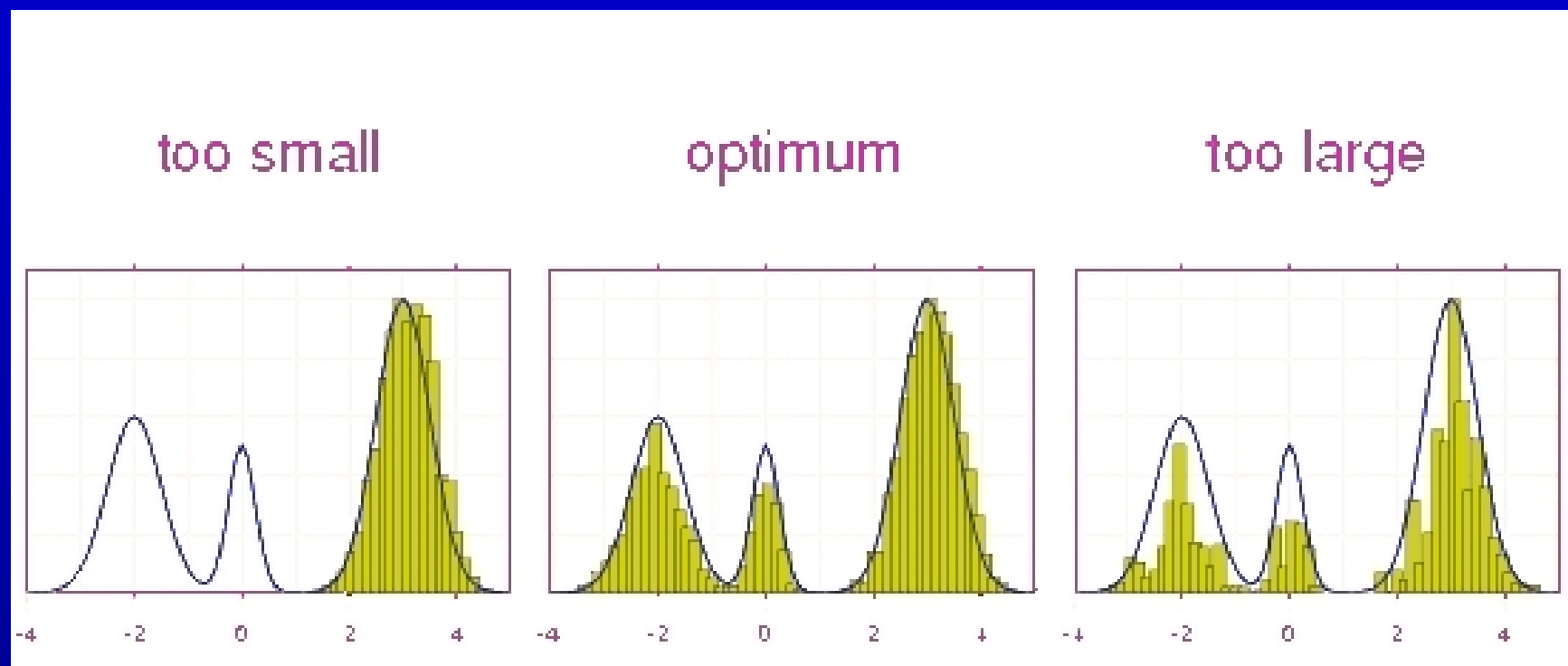
Algorytm Metropolisa-Hastinga

$$x_i = x_{i-1} + \delta x_i$$

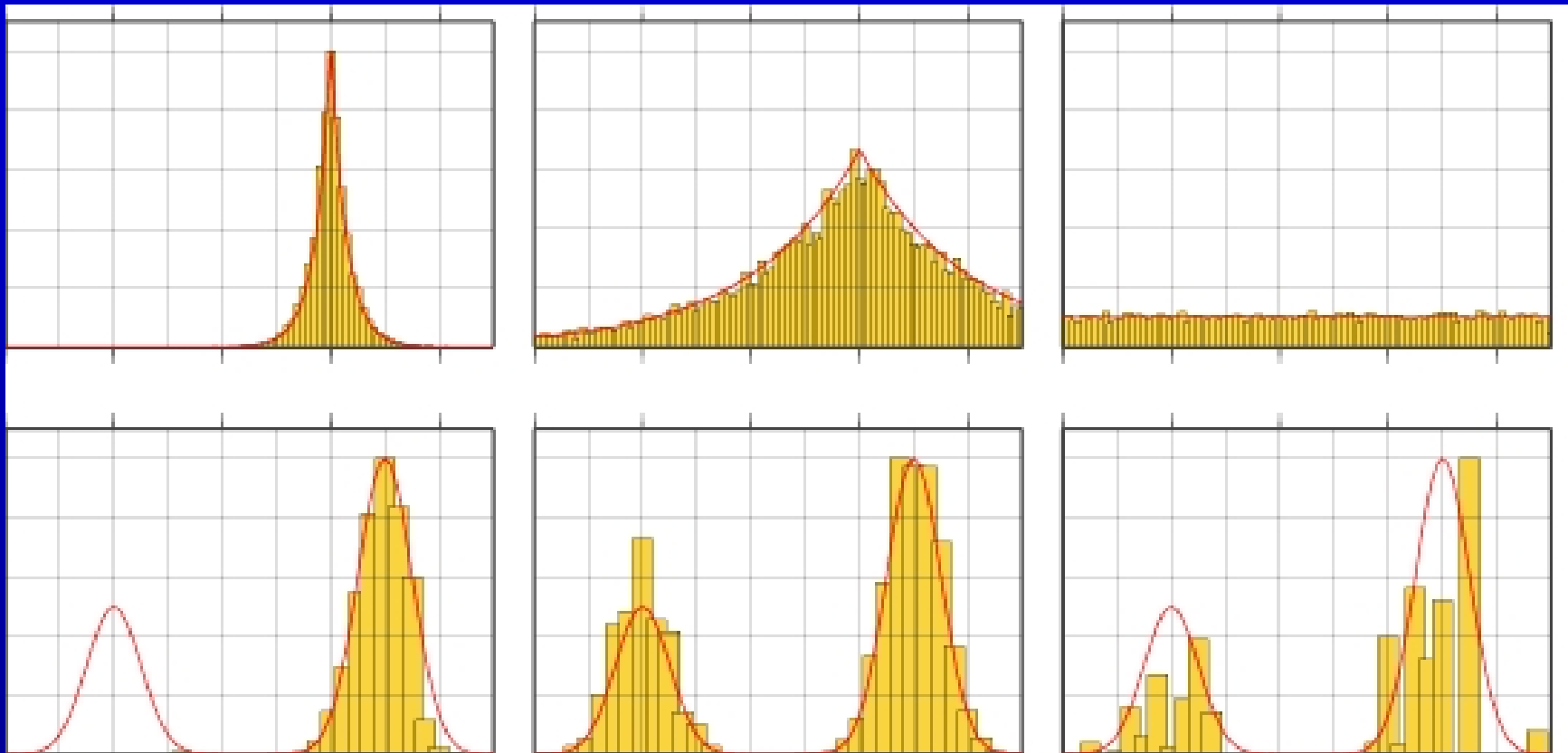
$$K(x_i; x_{i-1}) = \min \left\{ 1, \frac{p(x_i)}{p(x_{i-1})} \right\}$$

Algorytm MH- ograniczenia

$$x_{i+1} = x_i + \delta x$$

Algorytm MH- ograniczenia

Tomografia prędkościowa

Parametryzacja:

$$v(x, y, z) \longrightarrow \{v_i\}_{i=1 \dots M}$$

$$t_{sr} = \int_{sr} \frac{dl}{v} \longrightarrow \mathbf{d} = \mathbf{G} \cdot \mathbf{m}$$

Numerical optimization

$$S(\mathbf{m}) = ||\mathbf{d}^{obs} - \mathbf{G} \cdot \mathbf{m}|| + \lambda ||\mathbf{m}^{apr} - \mathbf{m}|| = \min$$

Tomografia prędkościowa

Podejście probabilistyczne

Aposteriori pdf:

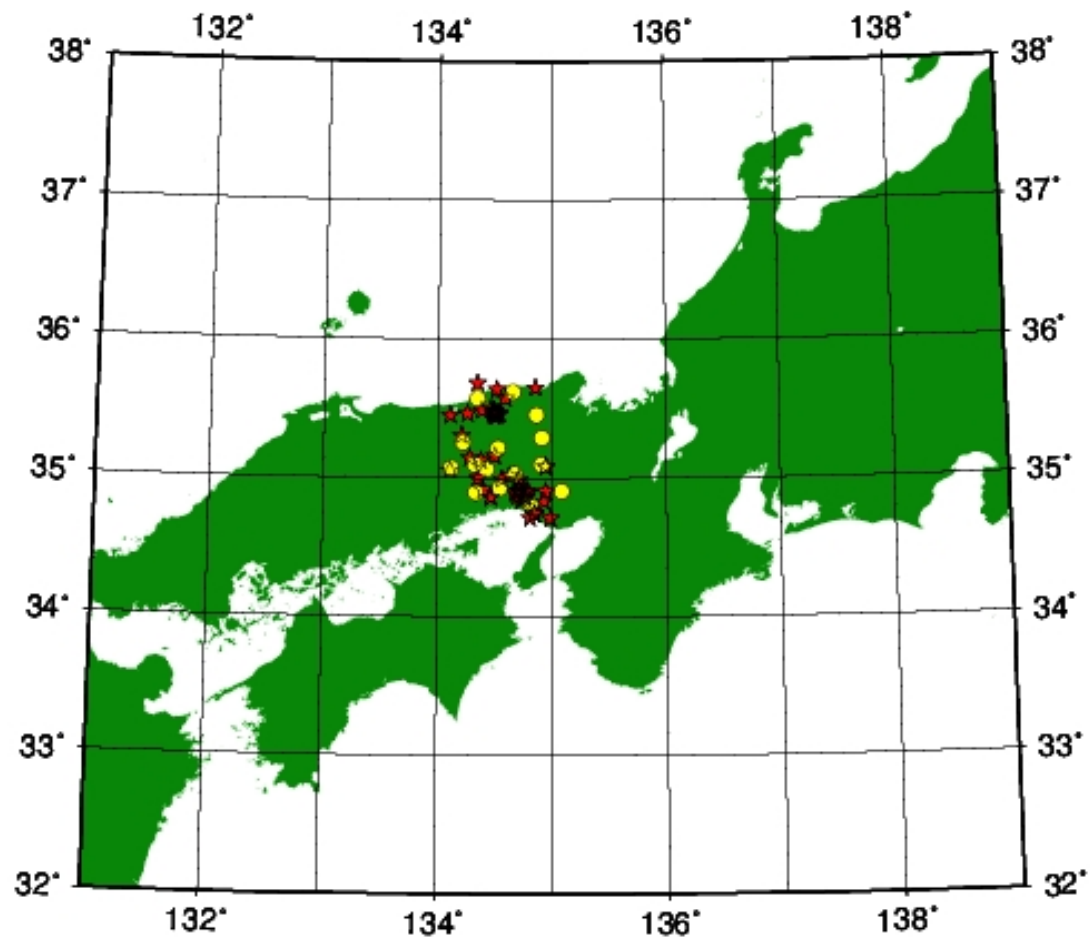
$$f(\mathbf{m}) = e^{-\|\mathbf{m} - \mathbf{m}^{apr}\|/Cm}$$

$$\sigma_M(\mathbf{m}) = f(\mathbf{m}) \exp^{-\|\mathbf{d}^{obs} - \mathbf{G} \cdot \mathbf{m}\|/Cd}$$

Rozwiązanie

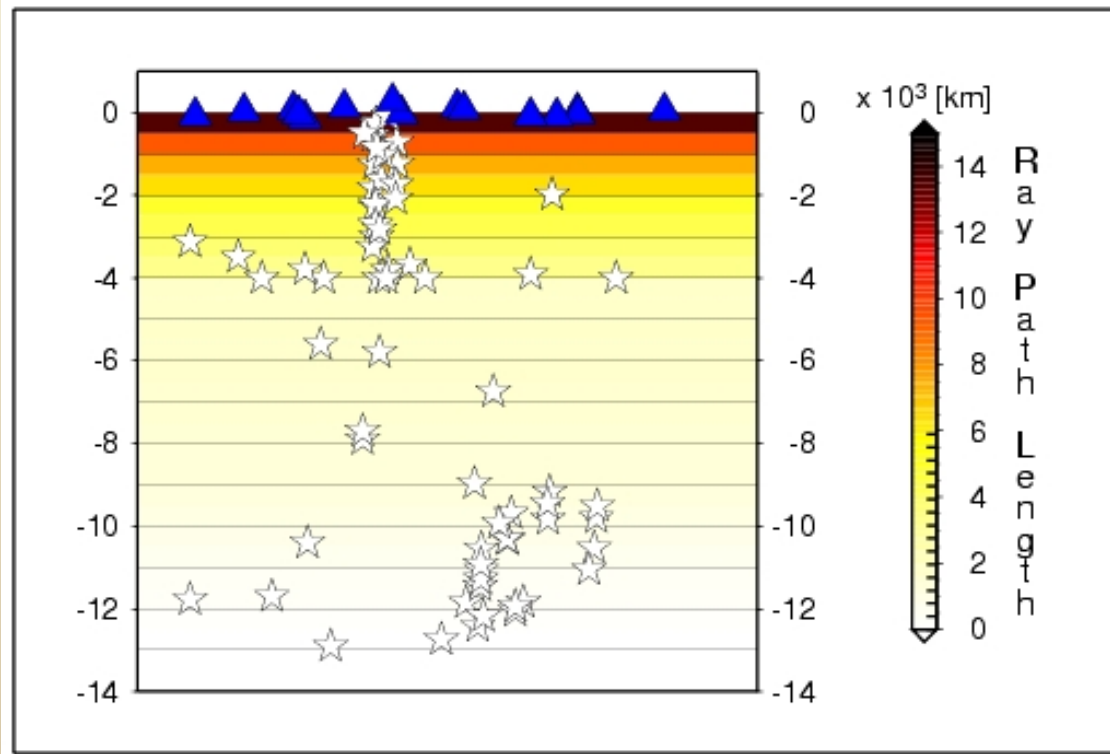
- $\mathbf{m}^{ml} = \mathbf{m}_i : \sigma_M(\mathbf{m}_i) = \max$
- $\mathbf{m}^{avr} = \sum_{samples} \mathbf{m}_s$
- $\epsilon_{\mathbf{m}} = \sum_{samples} (\mathbf{m}^{avr} - \mathbf{m}_s)^2$

Western Honshu

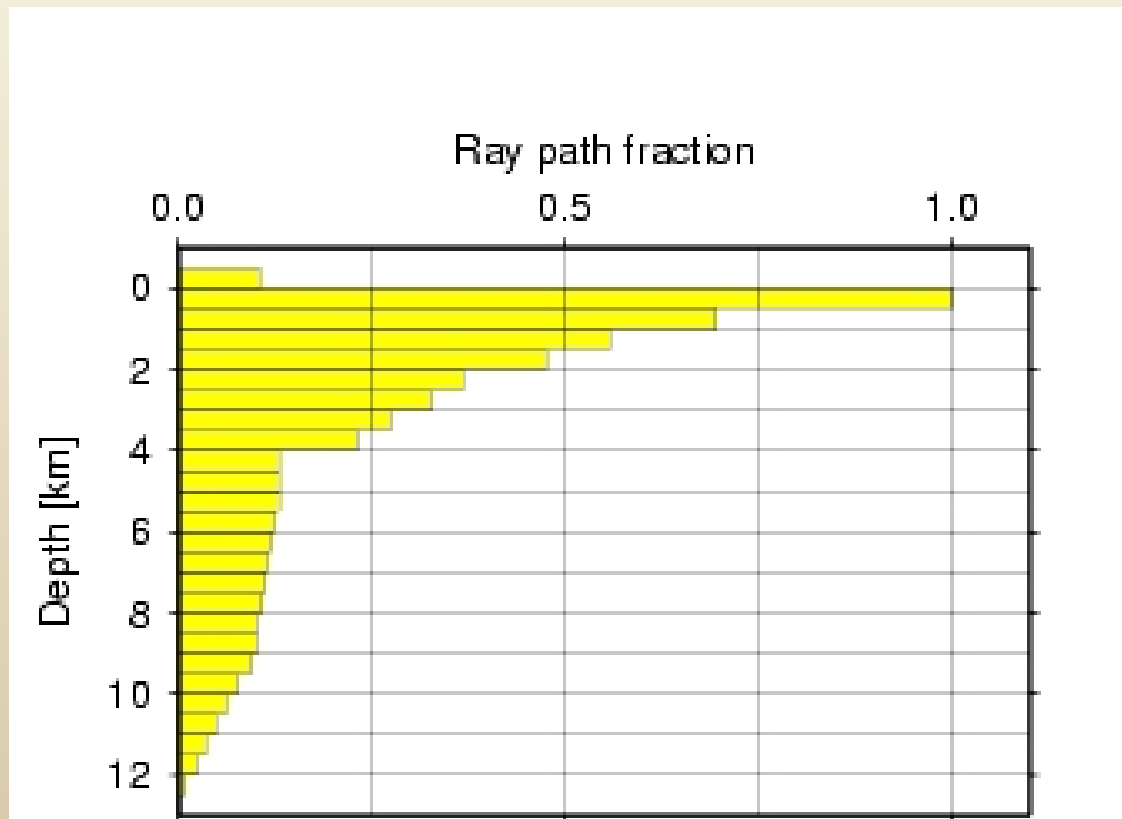

Wschodnie Chugoku

Ray path Coverage

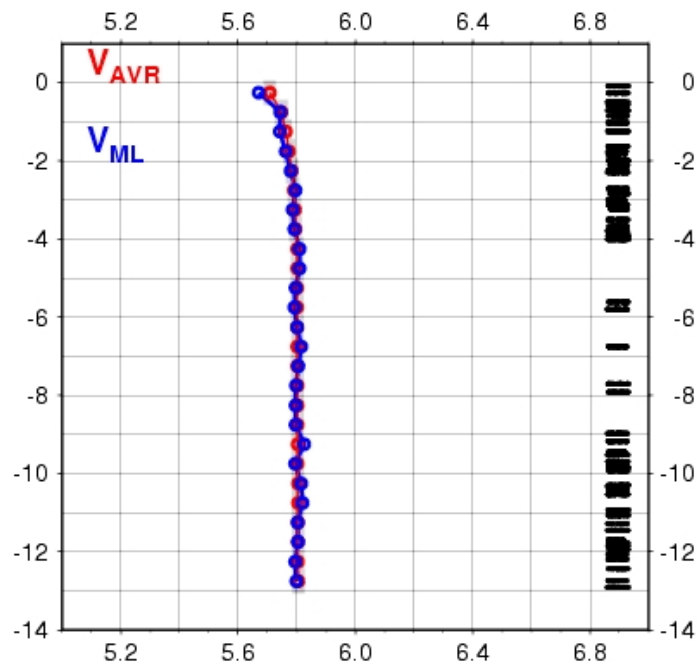

Wschodnie Chugoku

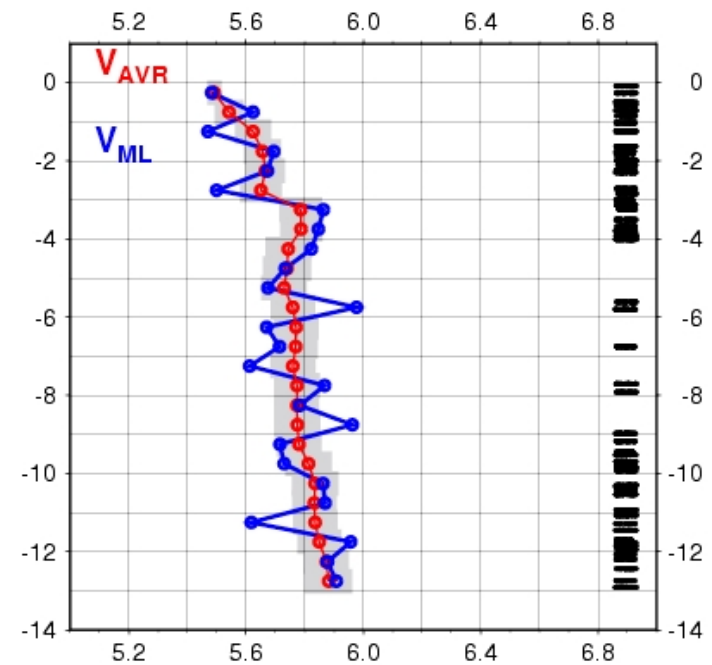

Modele 1D - silne tłumienie

$Cd/Cm=0.2/0.01$

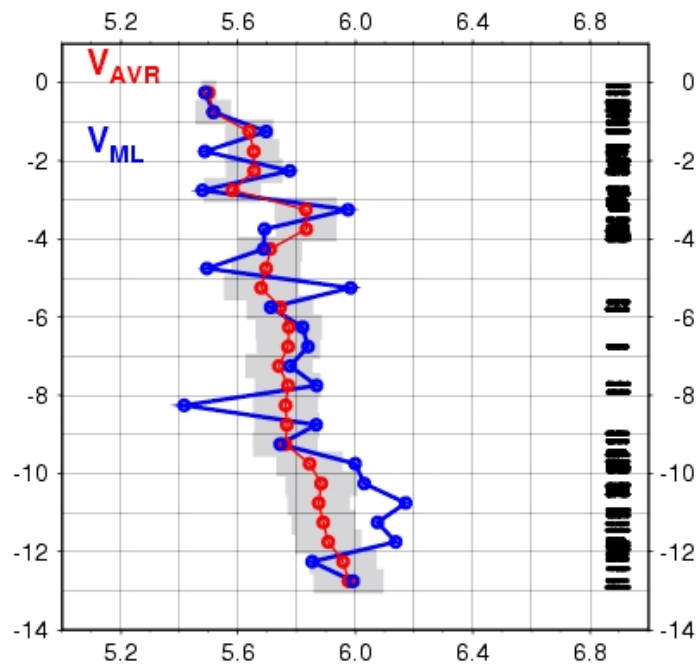

$Cd/Cm=0.2/0.1$

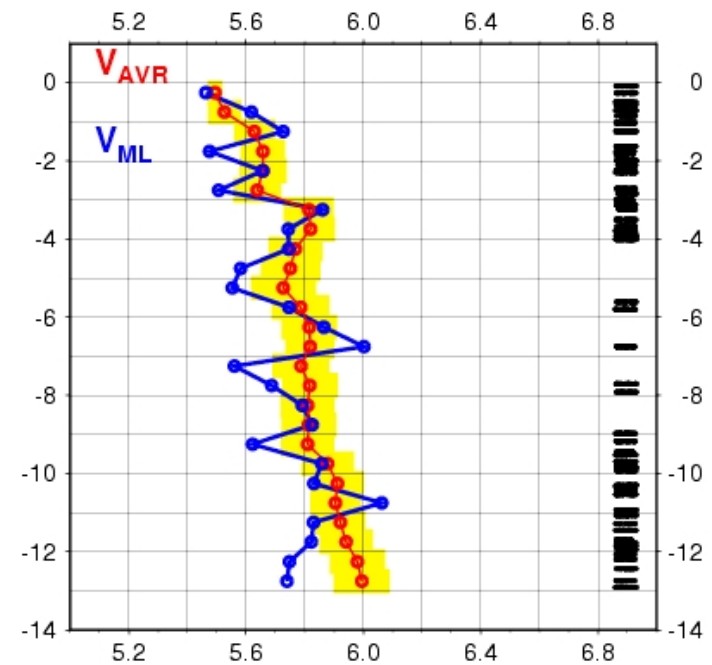

Modele 1D - słabe tłumienie

$Cd/Cm=0.2/0.4$

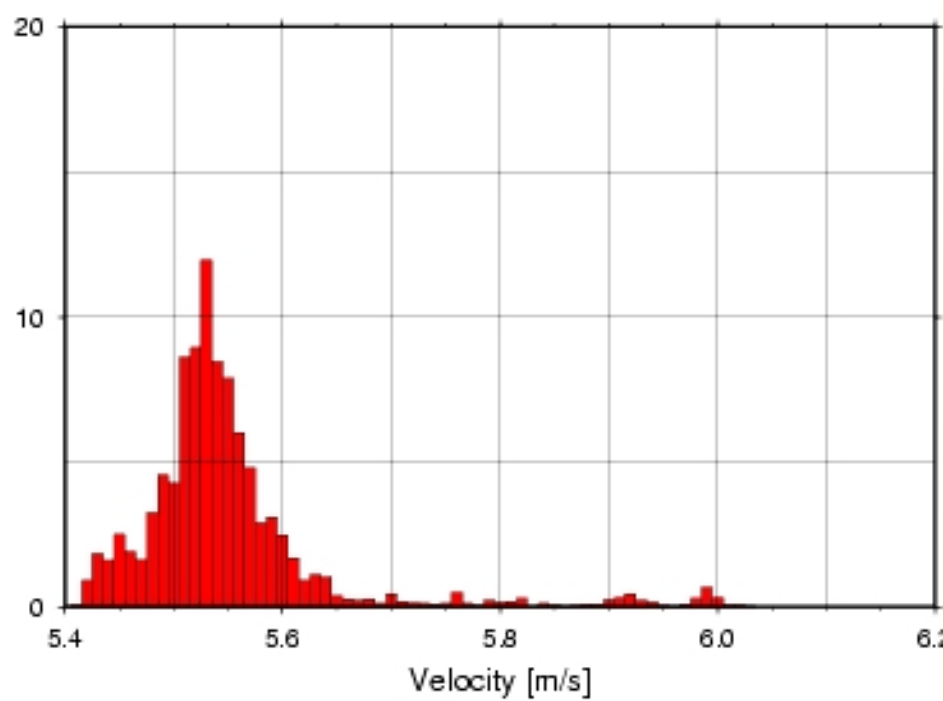

$Cd/Cm=0.2/2$

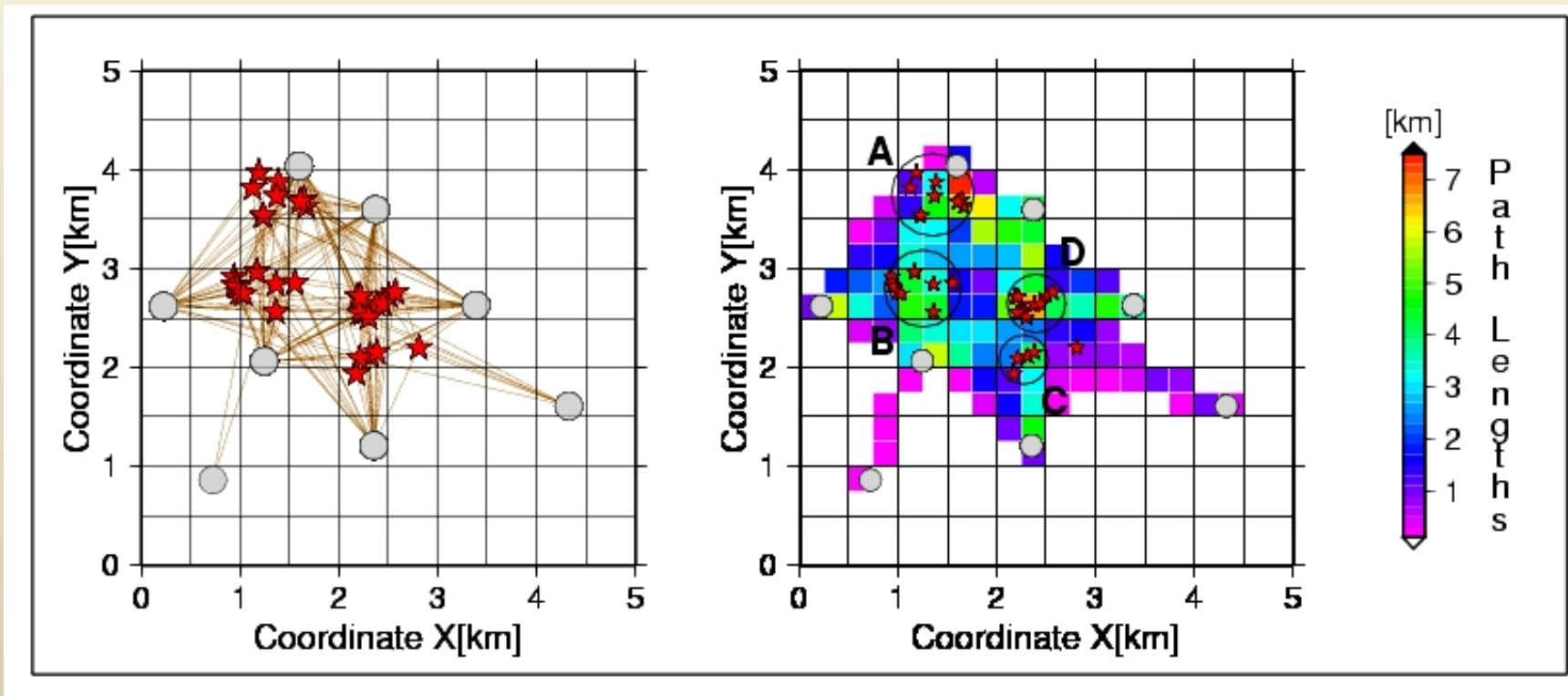

PDF - przykład

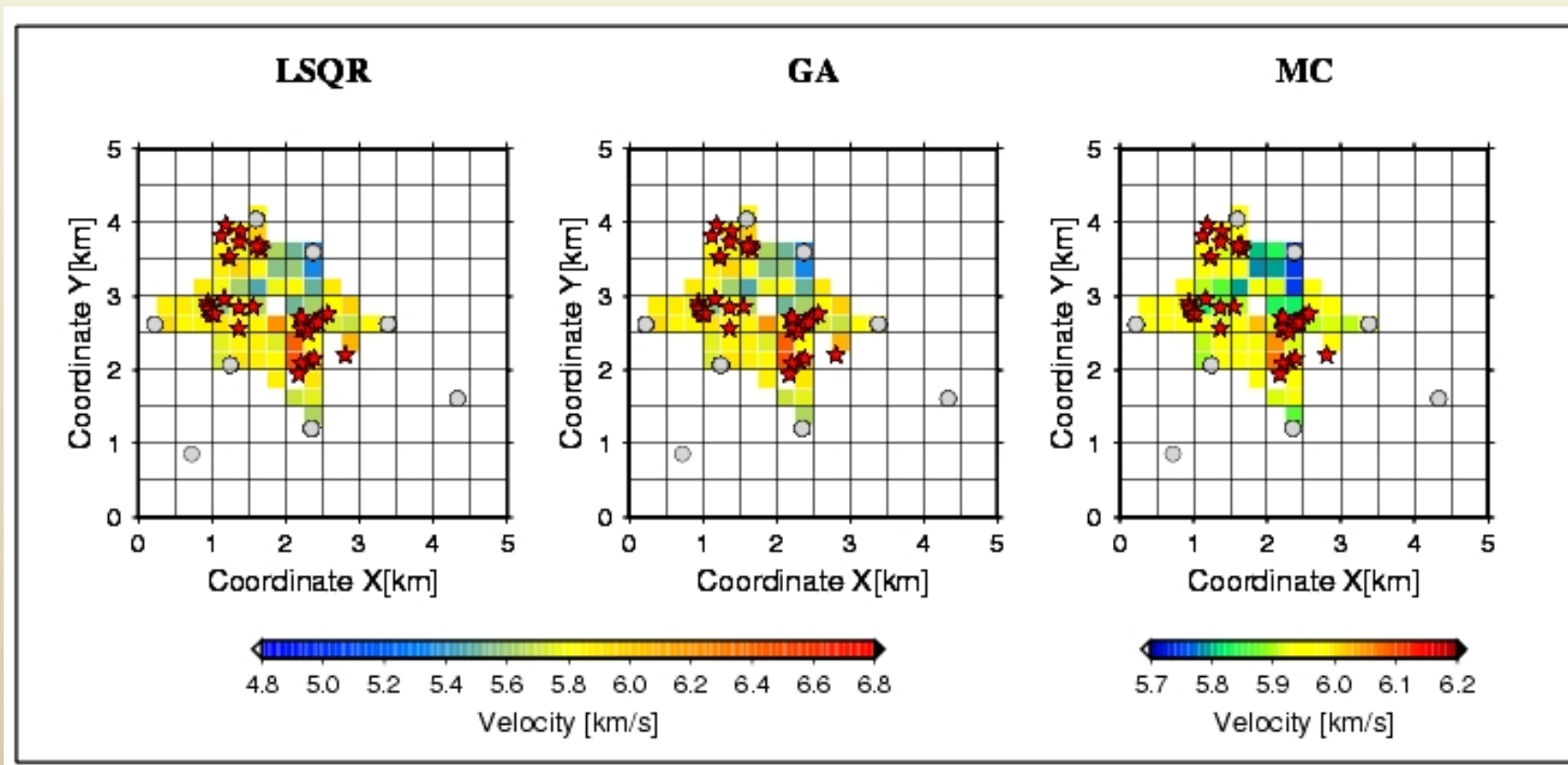
$C_s=9$

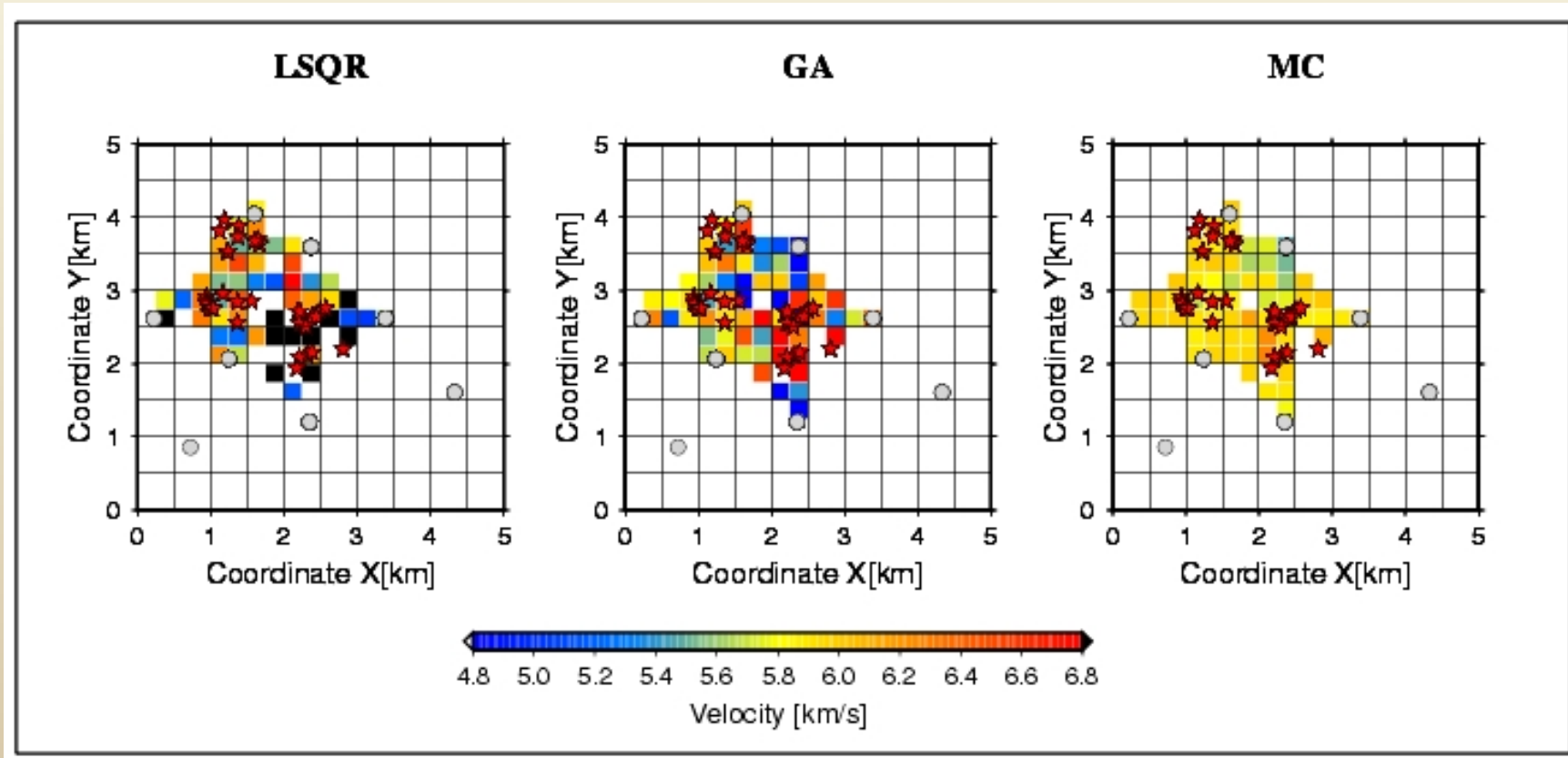
Kopalnia miedzi “Rudna”

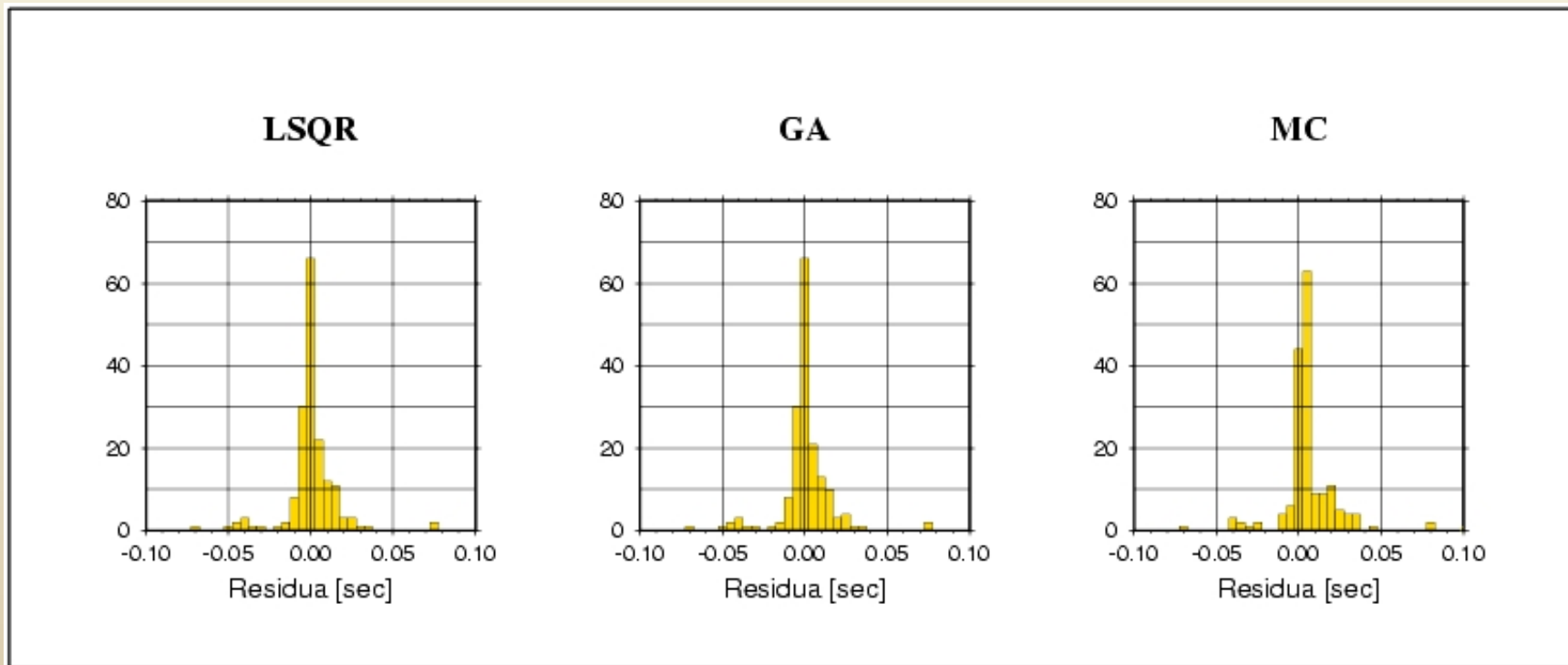
Tomogramy - optymalne tłumienie

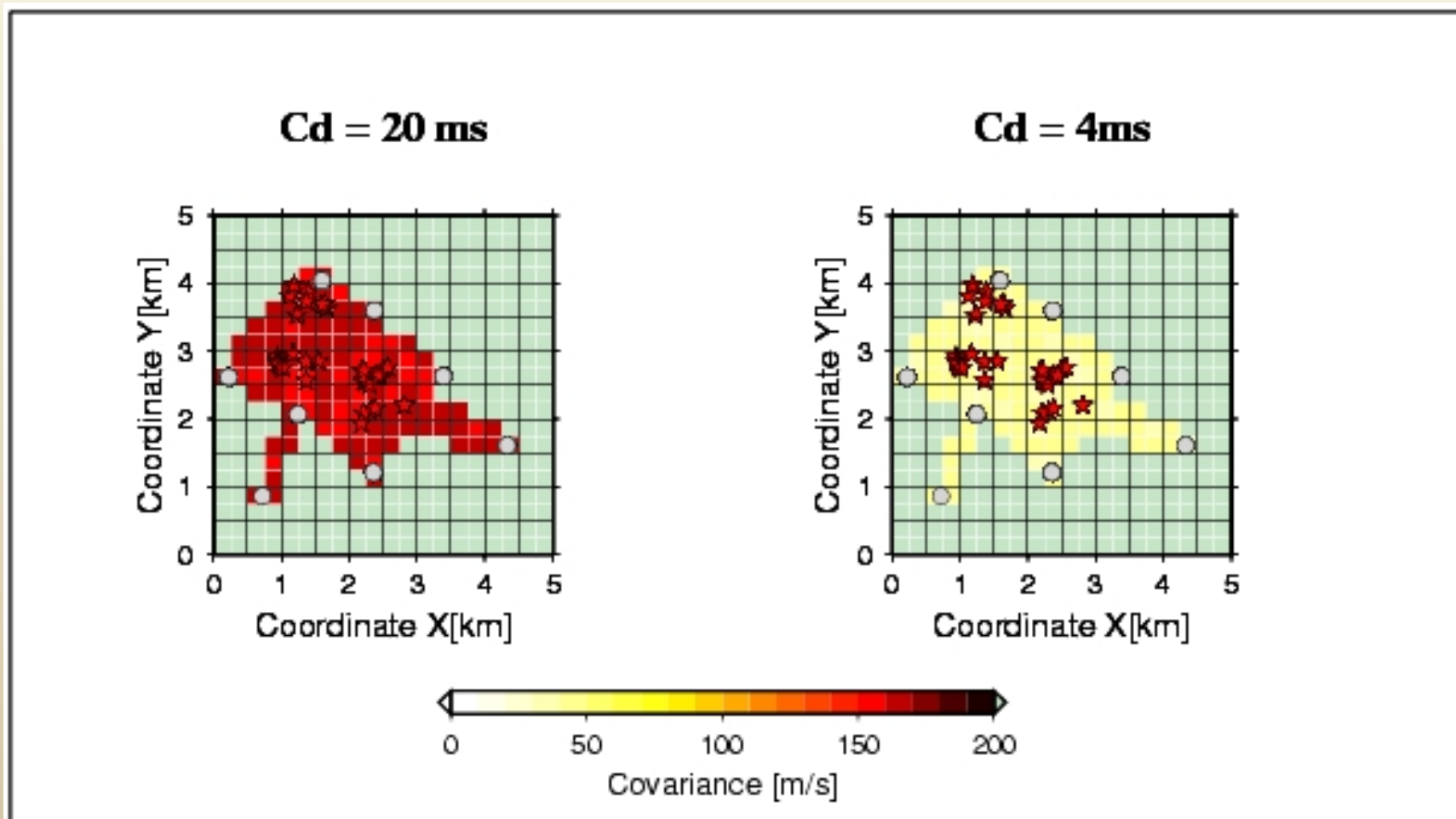
Tomogramy - brak tłumienia

Residua

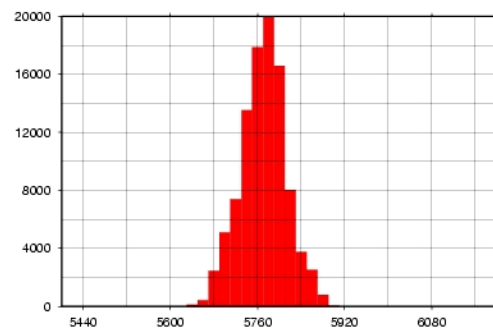

Rozkład przestrzenny błędów

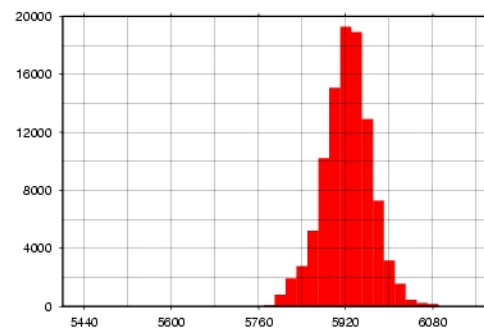

Wybrane 1D rozkłady PDF

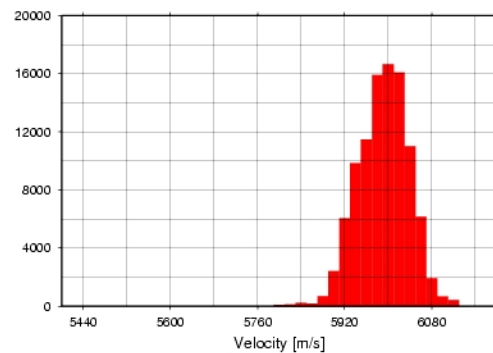
$C_d=0.004$ $C_m=400$ $C_s=267$

$C_d=0.004$ $C_m=400$ $C_s=226$

$C_d=0.004$ $C_m=400$ $C_s=169$

$C_d=0.004$ $C_m=400$ $C_s=201$

